

Redegjørelse etter åpenhetsloven – Eckbos Legat

1. Bakgrunn

Åpenhetsloven har til formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og å sikre at allmennheten gis tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsvilkår. For å oppnå dette formålet pålegges «større virksomheter» å foreta aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet og leverandørkjede, samt å utarbeide en årlig offentlig redegjørelse som gjøres tilgjengelig på virksomhetens nettsider.

Major og Advokat Eivind Eckbos Legat («Eckbos Legat») er omfattet av åpenhetsloven og dermed forpliktet til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger og publisere en offentlig redegjørelse. Eckbos Legat er en privat allmenntilgjengelig stiftelse som siden opprettelsen i 1923 har ytt støtte til enkeltpersoner og ulike prosjekter i tråd med legatets formål. Legatkapitalen har i alle år bestetått av likvide midler, ulike eiendommer og aksjer knyttet til økonomiske aktiviteter i underliggende datterselskaper. Virksomheten er i dag organisert gjennom datterselskapene Forenede Industrier Shipping AS (FIS), Forenede Industrier Eiendom AS (FIE) og Forenede Industrier Finans AS (FIF).

I Forenede Industrier Eiendoms datterselskaper er mye av virksomheten sentrert rundt ulike eiendomsrelaterte aktiviteter. Dette omfatter alt fra drift og utleie av bygg/eiendom til bygge- og rehabiliteringsprosjekter. I den forbindelse er det nødvendig å knytte seg til leverandører som tilbyr ulike former for tjenester og kompetanse. En overordnet vurdering av legatets virksomhet tilsier at dette vil være et viktig område å følge opp mht. forpliktelsene i åpenhetsloven.

2. Legatets arbeid med forpliktelsene i åpenhetsloven

Eckbos Legat foretok i lovens oppstartsfasen en rettslig vurdering av lovens implikasjoner og hvilke områder i egen virksomhet som burde være prioriteringsområder i det innledende arbeidet. Det ble i den forbindelse holdt arbeidsmøter internt og utarbeidet et eget rutinedokument for hvordan legatet skal følge opp de rettslige forpliktelsene i regelverket. I rutinedokumentet gis det en kort oppsummering av hvordan Legatet skal arbeide i forbindelse med gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og oppfølging av de øvrige forpliktelsene i loven. I korte trekk har legatet vedtatt at:

- Forretningsfører i legatet skal ha det overordnede ansvaret for å sørge for at legatet overholder forpliktelsene i loven, herunder at det gjennomføres regelmessige aktsomhetsvurderinger og at resultatet av disse publiseres i en årlig redegjørelse/rapport.
- Gjennomføringen av aktsomhetsvurderingene i legatet og i underliggende datterselskaper skal basere seg på OECDs modell for aktsomhetsvurderinger og ansvarlig arbeidsliv.
- Det skal hvert år gjøres en risikokartlegging av eksisterende leverandører og forretningspartnere som skal legge grunnlaget for videre leverandør oppfølging.
- I forbindelse med aktsomhetsvurderingene skal det sendes ut spørreskjemaer til legatets leverandører hvor det skal innhentes viktig informasjon fra selskapene.
- Dersom innhentet informasjon gir grunn til mistanke om at menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ikke overholdes på en tilstrekkelig måte, skal det settes opp møter med de aktuelle virksomhetene hvor det innledes dialog om legatets forventninger.
- Informasjonsforespørslere som kommer fra interessenter, skal håndteres av forretningsfører, som kobler opp nødvendige ressurser for å gi en tilsvarende besvarelse av forespørselen.

I det første året har legatet prioritert å følge opp viktige og faste leverandørforbindelser som opererer innenfor bransjesektorer hvor det erfaringsmessig har vært utfordringer med grunnleggende lønns- og

arbeidsbetingelser. Legatets leverandører innenfor bygg og anlegg og renhold har derfor blitt fulgt opp særskilt gjennom leverandørundersøkelser som leverandørene har blitt bedt om å besvare innen en fastlagt frist. Informasjonen som er mottatt, har lagt grunnlaget for legatets videre arbeid og oppfølging.

3. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger

Som et ledd i aktsomhetsvurderingene for perioden 1. juli 2022 – 31. desember 2022 har Eckbos Legat gjennomført en leverandørundersøkelse hos sine leverandører innenfor utvalgte bransjer. Legatet har da særlig satt søkelys på leverandører som er tilknyttet driften i eiendomsselskapene, ettersom det tradisjonelt har vært utfordringer innenfor denne bransjen med overholdelse av grunnleggende lønns- og arbeidsvilkår.

Resultatet fra leverandørundersøkelsen har vært positivt. Samtlige av leverandørene som har blitt spurt, har rapportert å ha interne etiske retningslinjer, herunder systemer og rutiner for å kontrollere at arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid og kompensasjon for overtidsarbeid overholdes. Leverandørene har også rapportert at de tilbyr lønninger og kompensasjonsordninger i tråd med bransjestandarder og sikrer at lønnen som et minimum tilfredsstiller de ansattes og deres familiers grunnleggende behov. Samtlige av de forespurte leverandørene har også dokumentert at deres ansatte har rett til å etablere og melde seg inn i fagforening etter eget ønske.

Flere av leverandørene som har blitt bedt om å besvare leverandørundersøkelsen, er selv omfattet av åpenhetsloven. Alle disse leverandørene har rapportert at de har utarbeidet egne rutiner for oppfølging av forpliktelsene i åpenhetsloven, og at de gjennomfører aktsomhetsvurderinger i tråd med forpliktelsen i åpenhetsloven § 4.

I forbindelse med leverandørundersøkelsene har det kommet frem at noen av leverandørene ikke har iverksatt tiltak for å forhindre eller redusere risikoen for at deres arbeidstakere blir diskriminert. For de virksomhetene dette gjelder, vil legatet innlede dialog for å avklare forholdene og se på muligheter for å utarbeide slike rutiner hos leverandøren. Majoriteten av leverandørene som har blitt spurt om dette, har imidlertid rapportert at de allerede har iverksatt slike tiltak.

Leverandørundersøkelsen har også vist at noen helt få av de forespurte leverandørene mangler varslingsrutiner for sine ansatte. Dette vil legatet følge opp i dialog med de aktuelle leverandørene for å sikre at slike rutiner etableres og etterleves av virksomhetene.

4. Iverksetting av tiltak og fremtidig arbeid

Som nevnt under punkt 3 vil legatet innlede dialog med leverandørene som har rapportert at de ikke har utarbeidet varslingsrutiner og/eller iverksatt tiltak for å forhindre at arbeidstakerne blir diskriminert. I etterkant av et slikt dialogmøte vil det bli fastsatt en frist for når leverandørene må oversende dokumentasjon på at slike tiltak og rutiner er utarbeidet. Dersom dette ikke etterleves, vil legatet vurdere grunnlaget for videre samarbeid.

Legatet vil fortsette med å følge opp leverandører og forretningspartnere innenfor de mest risikoutsatte bransjesektorene gjennom spørreundersøkelser og dialogmøter. Legatet vil her ha særlig fokus på å sikre at leverandørenes ansatte har lønns- og arbeidsbetingelser som er forenlige med kravene i allmenngjort tariffavtale (hvis aktuelt) og/eller reglene i arbeidsmiljøloven.

Hvilke områder i legatets virksomhet som skal prioriteres særskilt, vil vurderes fortløpende. Legatet vil også følge med på eventuell veiledning fra Forbrukertilsynet som gir føringer for hvordan virksomhetene skal gå frem i forbindelse med gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.

5. Godkjenning av styret i Eckbos legat

Denne redegjørelsen er godkjent av samtlige styremedlemmer i Eckbos Legat i styremøte den 13. juni 2023.